

1 Seksualiteit en huwelijk. Helene Bos

Dit artikel schreef ik in 2008 voor het boekje "Seksualiteit politieke spinnewebben"

1.1 Bijbelse informatie over seksualiteit

In de Bijbel is de eerste informatie die over een bepaalde zaak gegeven wordt essentieel om die zaken vanuit Gods gezichtspunt te verstaan. Over de eerste mens, het eerste mensenpaar, de eerste gebeden die over iets gebeden worden, over de eerste profeet die optreedt, over Gods reactie op de eerste zonden.

Het basiskader voor ons om Gods aanwijzingen voor het gebied van seksualiteit te begrijpen is, dat de mens geschapen is om in de dienst van God te staan om Hem te verheerlijken en van Hem te genieten, voor eeuwig. God had en heeft nog altijd grootse, buitengewone, avontuurlijke doelen voor de mens die ons voorstellingsvermogen ver te boven gaan.

Door de zondeval is onze focus veranderd en, niet meer gericht op Gods doelen, zijn we nu zeer egocentrisch gericht op wat wij zelf graag willen. De verwording ten aanzien van de beleving van seksualiteit en het verval in relaties die we in deze tijd opmerken heeft te maken met een progressief toenemend onbegrip over wat God daar ooit mee bedoelde. En, helaas, ook met een progressief toenemende onwil om zich ook maar iets aan zijn aanwijzingen erover die we in de Bijbel vinden gelegen te laten liggen. Wanneer we God leren kennen her-richt Hij onze focus en helpt ons steeds beter Zijn plan voor ons leven te begrijpen.¹

De informatie die we in Genesis ontvangen over de schepping van de mens is weliswaar summier, maar voor de gelovige zeer inhoudsvol. Het is God zelf die ervoor zorgde dat we deze informatie ontvingen. Het helpt ons wanneer we de informatie over seksualiteit ook binnen die oorspronkelijke opzet begrijpen. We moeten die dan ook niet als tijdgebonden terzijde leggen. Adam ontdekte, terwijl hij de dieren namen gaf, dat hij niemand had die bij hemzelf paste. Hoe bijzonder de dieren ook waren, er was er geen bij die Adams menselijkheid met hem deelde. God wilde dat Adam dat zelf zou ontdekken. Omdat het niet goed is voor de mens om alleen te zijn, maakte God een helper die bij hem paste. God schiep de mens man en vrouw. Dat het een vrouw is die volgens God bij de man past sluit daarna elke andere mogelijke relatie uit. Zo simpel is het. Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen één vlees worden, zo licht de Schepper toe. Alleen met de vrouw kan de man tot één vlees worden, en de vrouw met de man. Jezus bevestigt de waarheid van deze informatie later in een gesprek met de farizeeën. De reden voor een man om vader en moeder te verlaten is omdat hij een persoon ontvangt die bij hem past en met wie hij tot één vlees wordt en met wie hij dan een nieuwe eenheid wordt, met een roeping voor die eenheid. Het is Gods informatie dat een relatie die de eenzaamheid voor de mens werkelijk opheft, geestelijk, psychisch en fysiek, een relatie tussen een man en een vrouw is. Vanaf het eerste begin is de seksuele relatie die bij de mens past een heteroseksuele relatie.

Het volledige seksuele contact tussen een man en een vrouw heeft als resultaat, zo informeert de Bijbel ons, dat zij één lichaam zijn, tot één van hen sterft, de "eenheid des vlezes". De sleutel tot het verstaan van de Bijbelse visie op seksualiteit en huwelijk ligt in dat begrip, de "eenheid des vlezes". De eenheid des vlezes heeft niet alleen betrekking op het lichamelijke. De mens is zelf een eenheid van geest, ziel en lichaam. Ook op het gebied van de ziel en de geest ontstaat er daarom door de lichamelijke gemeenschap een eenheid tussen twee mensen. We kunnen dat wel existentieel bevestigen maar met ons verstand niet echt bevatten. Het is de Schepper die ons deze informatie verschaft.

Om die relatie tussen een specifieke man en een specifieke vrouw tot zijn recht te laten komen moet de relatie aan enkele voorwaarden voldoen. Hun toewijding naar elkaar moet onvoorwaardelijk en permanent zijn. Ze moeten elkaar kunnen vertrouwen om zich aan elkaar toe te vertrouwen. Het elkaar seksueel aanvullen is in de relatie eveneens een basisvoorwaarde. De eenheid des vlezes tussen één man en één vrouw is voor beiden complementair op een wijze die geen andere relatie ooit kan bieden.

Terwijl in het gelovig contact met God de vraag naar de *zin van ons leven* beantwoord wordt, wordt in het seksuele contact tussen man en vrouw de vraag naar de *zin van ons man- of vrouw* zijn beantwoord. Dat is heel existentieel.

---

¹

Het belang van het huwelijk

Hoewel het een zeer bijzondere relatie is, ze is niet gemakkelijk. Wanneer de bovengenoemde kenmerken ontbreken krijgen de man en de vrouw een moeilijk huwelijk. Door de zondeval wordt die relatie in alle aspecten aangevallen. We zien in de Bijbel, uit Gods zorg, geleidelijk aan het instituut "huwelijk" ontstaan, in diverse vormen. Zoals er zonder zondeval geen overheid nodig zou zijn geweest zou het huwelijk als instituut zonder de zondeval niet nodig geweest zijn. Essentieel is dat het huwelijk niet alleen een privé- maar ook een publieke zaak is. Het is een publiek instituut: een overheid spreekt publiek uit dat deze man voortaan bij deze vrouw hoort. En dat de overheid er indien nodig op toe ziet dat de echtgenoten ook de verantwoordelijkheid voor elkaars welzijn dragen. Op deze wijze geeft het instituut ook een zekere stabiliteit aan de maatschappij. Daarom moeten voorstellen die dat instituut (soms ingrijpend) willen veranderen aan objectieve kritische analyses worden onderworpen. We begrijpen allen dat voordat het functioneren van een overheids-lichaam fundamenteel gewijzigd wordt er veel kritische vragen over die wijzigingen gesteld moeten worden. Dat moet ook gebeuren wanneer een tot dan toe algemeen aanvaard fundamenteel kenmerk van en voorwaarde voor het instituut huwelijk, namelijk dat het een heteroseksuele relatie tussen één man en één vrouw is, als onbelangrijk gegeven weggewijzigd wordt.

Door het publieke karakter maken de man en de vrouw tegenover elkaar en tegenover de buitenwereld duidelijk dat alleen zij bij die ander horen en aan de ander toebehoren. En de buitenwereld moet weten dat "they are not to have anymore". Het is ook een relatie die in principe vrucht draagt, leven voortbrengt. Dat is de weg dat er een mensheid groeit die aan God toegewijd is. In het gezin dat mogelijk kan ontstaan door de seksuele eenwording van een man en een vrouw moeten de kinderen leren wat liefde, toewijding, gehoorzaamheid en rechtvaardigheid is. Zodat ze zich later kunnen toewijden aan de Here God zelf. Door deze structuren, huwelijk en gezin, wil God in deze wereld werken. Het goed functioneren van beide is een voorwaarde voor het goed functioneren van de maatschappij. In hoofdstuk 3 (van het genoemde boekje) geef ik aan dat homo-huwelijken en –gezinnen heel bepaald niet dezelfde stabiliserende invloed in de maatschappij hebben. De vele, vele kinderen die hulp nodig hebben door slecht functionerende of uiteengevallen gezinnen geven een erosie in de maatschappij aan. Het is geen vraag meer waarom de satan van het begin af aan de beide soorten relaties, die tussen een man en vrouw en die tussen ouders en kinderen, heftig aangevallen heeft. Die aanvallen betreffen in onze tijd niet alleen het functioneren van die structuren, maar ook de structuren zelf.

De Bijbel heeft geen hoofdstuk dat alleen over dat onderwerp gaat. God geeft aanwijzingen, vaak bijsturend in situaties die duidelijk gebroken zijn. Uit die aanwijzingen, uit het onderwijs dat God geeft aan Zijn volk, openbaart Hij in een toenemende mate Zijn wil voor ons als individu en voor ons als Zijn gemeente. In het Nieuwe Testament is dat op zijn duidelijkst. We lezen in het Oude Testament over veel situaties die niet conform de bedoelingen van God waren. In het Nieuwe Testament treedt er een grotere ordening op. Die is mogelijk omdat God de gelovigen dan ook de hulp door zijn Heilige Geest geeft.

In de Bijbel verwijst het huwelijk steeds naar Gods verbondsrelatie met zijn volk. In het Oude Testament is dat het volk Israël, in het Nieuwe Testament wordt het toegespitst op de relatie tussen Christus en de Gemeente. Aan die relaties ontleent de Bijbel dan ook ten diepste de normen voor het huwelijk.

Gods verbond en het verbond dat huwelijk is zijn aan elkaar gerelateerd

Het over en weer vertalen van dit spreken van huwelijk naar gemeente en van gemeente naar huwelijk is heel consistent. Datgene wat een lat-relatie en een homo-relatie "bieden" valt dan ook geheel buiten dit beeld en buiten het kader dat God gegeven heeft. Het huwelijk en het gezin zijn niet één van de vele mogelijkheden die God geschapen heeft waarbij Hij een voorkeur voor een heteroseksuele relatie uitgesproken heeft. Nee, de andere "mogelijkheden" waarmee de mensheid op de proppen is gekomen zijn niet goed voor de mens, en vallen daarom buiten zijn ordening en daarom ook buiten zijn zegen. Ze passen niet in het beeld van die verbonds-relaties. Het bijbelse beeld van de relatie tussen Christus en de Gemeente, met al de fijne nuancerings die erbij horen laat geen ruimte voor de suggestie dat een homo"huwelijk" bijbels gezien best wel een alternatief kan zijn. En in de praktijk blijkt, uit veel gegevens, dat deze relaties heel bepaald niet tot heil voor de betrokkenen zijn.ⁱ Dit alles is voor een niet-gelovige moeilijk of niet te begrijpen. Een minister die zich inzet voor de homo-emancipatie kan als niet-gelovige alleen maar redeneren vanuit een horizontaal kader. Daarin bestaat geen Schepper God die de mens man en vrouw gemaakt heeft. Dat kunnen we hem niet kwalijk nemen. Maar wij moeten ons deze essentiële informatie niet laten ontfutselen. De minister zou

wel de moeite moeten doen om zoveel mogelijk objectieve informatie te verzamelen zodat hij beseft wat die emancipatie met zich meebrengt.

In de geschiedenis was er dikwijls veel onbegrip t.a.v. dit hele terrein van seksualiteit en relaties tussen mannen en vrouwen. Desondanks kenden andere volken in alle culturen zoiets als het instituut huwelijk. De redenen waarom men huwelijken sloot konden verschillend zijn, zoals bijv. economische redenen, of redenen om een machtsstructuur van speciale families in stand te houden. De vormgeving was dikwijls verschillend van de ons bekende vorm. In bepaalde culturen erkende men polygame relaties. Bij polygamie is sprake van meerdere huwelijken naast elkaar, waarbij steeds één persoon, meestal de man, dezelfde is. Degenen die het huwelijk sloten konden in functie verschillen, zoals de (wel of niet heidense) priester, of een ambtenaar namens de overheid, of de kerk. Maar het instituut ontstond wereldwijd. Met het besef dat dit instituut, en het daaruit voortvloeiende instituut van gezin, met zorg beschermd moet worden. Uit de Bijbel blijkt dat God voor Zijn volk, zijn Gemeente, dit instituut onder zijn heilige bescherming neemt. Waar het evangelie verkondigd werd traden er veranderingen op, kwam er een dieper verstaan van de betekenis van het huwelijk, in relatie tot Jahweh en tot Christus.

We zien ook in de bijbelse- en kerkgeschiedenis heel duidelijk dat als het besef verdwijnt van wat het betekent om volk (Israël) van God en Gemeente van Jezus Christus te zijn, dat ook het besef van het met zorg moeten omgaan met het instituut huwelijk vermindert. Bij Israël ging afgoderij altijd samen met veel overspel en ontucht. In onze eigen geschiedenis zien we datzelfde verschijnsel. De aanvallen op de specifieke heteroseksuele relatie die gestalte krijgt in het huwelijk en op het instituut huwelijk zelf zijn immens. (Daar geef ik verderop in het boekje voorbeelden van, maar niet hier).

Huwelijk en gezin zijn basis-structuren

Het is voor mannen en vrouwen vanaf de zondeval moeilijk geweest om hun (huwelijks-)relatie goed te laten verlopen, het kostte strijd. Er was teleurstelling, er was zonde en pijn. Ja. Maar er was ook een besef dat de huwelijks- en gezinsstructuur essentiële basis structuren zijn in de maatschappij, en dat je de verantwoordelijkheid hebt daarvoor je best te doen. Als een echtpaar en ook als maatschappij. Hoe culturen ook verschillend vormgaven aan het instituut huwelijk, er is in al die culturen een besef geweest dat er grenzen rondom een huwelijk nodig zijn om deze basis structuur in de maatschappij te beschermen. Dat in deze tijd in allerlei reclamemateriaal van banken, makelaars of verzekeringen en ook in voorlichtingsmateriaal van de overheid de huwelijksrelatie op een lijn gesteld wordt met samenwonen, door twee mensen die al of niet van hetzelfde geslacht zijn, is een ontwikkeling van na de WOII. We zijn er al aan gewend geraakt. Zoals je kunt kiezen tussen het wonen in of buiten de stad, tussen het wonen in een flat of in een eengezinshuis, zo kun je ook kiezen tussen trouwen of samenwonen. De wereldse wijsheid bestaat nu uit "Ieder mens is vrij om dat te kiezen wat men zelf wil".

Ook al zijn we er aan gewend geraakt, we moeten ons blijven herinneren dat deze opvattingen er bepaald niet altijd geweest zijn, zeker niet als gemeengoed.

De aanloop naar die veranderingen in opvattingen beslaat diverse eeuwen. Maar het zijn in onze westerse cultuur vooral intellectuelen en filosofen geweest die in de laatste honderd en vijftig jaar met hun "wijsheden" bijgedragen hebben tot een aardverschuiving in de opvattingen over seksualiteit. En daarmee over de instituten huwelijk en gezin. Opvattingen die weer door middel van literatuur, muziek, kunst, film, televisie en in onze tijd video's en internet het denken over die onderwerpen ingrijpend hebben veranderd. En waardoor gedurende de laatste veertig, vijftig jaar de structuur van huwelijk en gezin op grote schaal is losgelaten.

De vele "argumenten" daarvoor zijn als spinnenwebben die rondom ons denken geweven zijn met het filosofische doel dat ieder mens, mannelijk, vrouwelijk, hetero, homo, trans of bi, volwassene of kind zijn eigen normen over de beleving van seksualiteit vaststelt.

Onder de spinnenwebben nemen de spindraden vanuit politieke hoek een belangrijke plaats in. Veel mensen, ook christenen, zijn erin verward geraakt. En ook goed bedoelende politici. Leugenachtige argumenten hebben een sterk bolwerk opgebouwd.

1.2 Politieke Spinnenwebben

Wat bedoel ik met spinnenwebben, en ook, wat bedoel ik met politieke spinnenwebben? In de Bijbel wordt in twee boeken over spinnenwebben gesproken in dezelfde betekenis. In het oudste boek in de Bijbel, Job, beschrijft Bildad, het lot van degene die God vergeet: hij verlaat zich (niet op de heilige, almachtige en betrouwbare God, maar) op iets dat heel zwak is, herfstdraad, een spinneweb.. "Als hij er schuilt, houdt het geen stand, grijpt hij het vast, dan stort het in", Job 8:13-15. De profeet Jesaja zegt in hoofdstuk 59 dat God zeker niet onmachtig is om hen, het volk Juda, te helpen en hun smeken te horen. Maar hun zonden staan God in de weg om hen te verlossen. Hij kan ook hun

klachten niet meer aanhoren. Ze vergieten bloed, spreken leugens en bedrog. Aanklachten zijn niet zuiver, rechtszaken zijn niet eerlijk, ze spreken bedrieglijke taal, doen onrecht en brengen misdaad voort. Ze broeden slangeneieren uit en weven spinnenwebben, Jesaja 59: 1-5. Dat spinnenwebben in zo'n rijtje genoemd worden geeft aan dat het weven van spinnenwebben hier een geestelijk negatieve betekenis heeft. Spinnendraden zijn, zegt hij, ongeschikt voor kleding, men kan het niet aantrekken. Het zijn lege argumenten, leugens, onwaarachtige argumenten.

Een mooi geweven spinneweb in de zon is een kunstwerk om te zien, we bewonderen het van een afstandje. Wanneer je er met je gezicht in loopt denk je er niet aan hoe mooi het was, je probeert het zo snel mogelijk van je gezicht af te vegen. Je vindt het vies. Uiterlijk is het indrukwekkend, maar het moet je niet aanraken.

Een spin weeft zijn web heel knap: eerst de draden die naar aanhechtpunten leiden, dan vanuit het middelpunt rondom en rondom. De spin hoopt er zijn prooi in te vangen. Dat gebeurt ook met de leugenachtige redeneringen waarmee de leugenaar vanaf het begin, satan, probeert ons denken in verwarring te brengen. Ze kunnen ons omringen en lijken zo goed bij elkaar aan te sluiten. In de vele soorten media hoor je steeds dezelfde redeneringen. Je wordt er door overrompeld. Hebben ze gelijk? In de film *The Lord of the Rings* wordt Frodo tegen het eind van de reis overweldigd door een grote spin die hem wikkelt in zijn slijmerige draden, als in een cocon. Hij kan zich totaal niet meer bewegen en heeft hulp van buitenaf nodig om weer vrij te worden. Dat is een goed beeld van wat er met ons gebeurt wanneer we omringd worden door leugens en nog meer leugens, en nog meer leugens die samen een heel netwerk, een spinnenweb in ons denken, vormen. Alleen de waarheid, die we vinden in Gods woord, kan die leugens verbreken.

Spinnenwebben zijn als bolwerken

Paulus gebruikt in 2 Corinthiers 10:5 een ander woord voor hetzelfde fenomeen. Hij spreekt over bolwerken. Een verduidelijkend beeld voor bolwerk is een grote burcht die uitziert over het gebied waar de vijand vandaan kan komen en tegelijk het "achterland" tegen mogelijke vijanden beschermt. De psalmist noemt ook God zijn burcht, waarbij hij kan schuilen. In de beeldspraak van Paulus gaat het over vijandige burchten. Daarbij worden bolwerken opgebouwd met argumenten en pretenties die tegen het kennen van God ingaan. Het is de god van deze wereld die in dat bolwerk "woont" en er zijn kracht aan verleent. Degene die de argumenten aanreikt verdedigt zijn áchterland, hen die zich de argumenten hebben eigen gemaakt, tegenover de "vijanden", hen die de argumenten kunnen ontkrachten.

Het opbouwen van een bolwerk is te vergelijken met het weven van een spinneweb. Een bolwerk wordt opgebouwd op de manier die ik aangaf voor het weven van een spinneweb: meningen die gegeven worden, in opinie-panels, door filosofen en ook wetenschappers, in kranten, tijdschriften, literatuur, films, muziek, enz. Er wordt een vraag in het parlement gesteld, dan komt er een zogenaamde opinie-peiling die aangeeft dat de meesten "toch wel vinden dat...", vervolgens een voorstel door een kamerlid, een zelf benoemde adviesraad die de minister adviseert. Zo zijn de bolwerken over abortus, euthanasie, en ook over het homo-huwelijk opgebouwd. Bolwerken, die, soms onwetend, soms doelbewust, opgebouwd zijn tegen de kennis van God. Ze kunnen ons een gevoel van hopeloosheid geven: wat kun je daar nog tegen doen?

We kunnen de bolwerken niet omver halen en de spinraggen niet ontwarren, zegt Paulus, met wereldse wapens. We merken dat argumenten, hoe logisch, doorvrocht en goed onderbouwd ook, eigenlijk weinig of niets uithalen tegen de gestandaardiseerde slogans, redeneringen en argumenten van degenen die onder de invloed zijn van het bolwerk. Of: die gevangen zitten in het spinneweb. Dat komt omdat satan er een geestelijke kracht aan verleent.

Paulus zegt dat Gods kinderen goddelijke kracht (bekwaamheid) hebben ontvangen om ze te ontkrachten. Om dat te doen moeten we de gedachten en pretenties (=zelf geconstrueerde menselijke meningen) gevangen nemen en onderwerpen aan Christus. Daarvoor moeten we wel zelf Christus kennen. Gevangen nemen doen we door ze niet zonder er over na te denken naïef te geloven en aan te nemen, en na te praten. Maar we vragen "Wat wordt er nou eigenlijk beweerd, en uit welke bron komt dat? Wat zegt Gods woord daarover? Wat is mijn verantwoordelijkheid wat ik hiermee doe?". Niet zelden moeten we een wilsbeslissing nemen om de wereldse wijsheid af te wijzen en Gods geopenbaarde wijsheid (en dat zijn de werkelijke inzichten) te aanvaarden. Tegen de druk van de wereld om ons heen in. De bekwaamheid die Paulus noemt hebben we niet uit onszelf. We hebben vernieuwing van ons denken nodig om te weten hoe Christus denkt over de argumenten die we in de wereld horen. Zo houden we de argumenten tegen het licht van Gods Woord. Belangrijk is wel of we zelf die waarheid van zijn woord willen ontvangen en ernaar leven. Daar ligt een enorme uitdaging voor de Gemeente. Wanneer de Gemeente van Jezus Christus dat niet wil dan worden de bolwerken

niet afgebroken en de spinnenwebben niet weggeveegd. Ontkrachten vraagt verder dat we de waarheid spreken, en de waarheid leven, doen.

Misschien, waarschijnlijk zelfs, zien we niet op korte termijn de instorting van de eerder bolwerken. Het kostte veel jaren voor het bolwerk van de slavernij in Europa omver ging. Ook de bolwerken van het nazisme en, later, van de Apartheidstheorie gingen niet in één nacht tegen de vlakke.

Bolwerken kunnen vallen. We hopen dat eens de bolwerken van verval rondom huwelijk, seksualiteit en gezin ook zullen vallen. Ik ben daar niet zeker van. Niet omdat God geen vernieuwing van denken in een land, continent kan geven. Dat heeft Hij gedaan in de "great awakenings" in de VS, en Hij heeft het gedaan in Engeland door de prediking van John Wesley. De maatschappij in die landen veranderde grondig. Maar er komt wel een tijd "zoals in de tijd van Noach" zei Jezus, dat mensen zich niet bekeren willen. Dan zullen ontwikkelingen die we nu zien, op veel gebieden, escaleren.

Technische, 'wetenschappelijke', politieke ontwikkelingen waarin velen zich niet en dan ook niets meer aan God gelegen laten liggen. De ontaarding ten aanzien van de seksualiteit zal toenemen. Het zou zeer wel kunnen zijn dat God in die tijd de ontwikkelingen op veel terreinen die Hij haat toch zal toelaten, zonder in te grijpen en dat God satan in deze gigantische geestelijke strijd de ruimte geeft. Zodat satan in het oordeel dat komt niet kan zeggen dat als God niet ingegrepen zou hebben hij wel zijn uiteindelijke doelen bereikt zou hebben.

Dat de bolwerken die we hebben zien ontstaan niet vallen, hoeft ons niet tot moedeloosheid en hulpeloosheid te verleiden. We mogen er zeker van zijn dat, wanneer Gods kinderen zich in die zware tijd, blijven laten leiden door zijn woord, en zijn aangezicht zoeken, Gods Geest ons zal helpen. Dat is Zijn belofte voor hen die volharden. En misschien geeft God ons nog wel een tijd van verademing daarin. Daar blijven we om bidden. En we blijven vragen dat zij die ingesponnen zijn door alle leugens en spinnenwebben daaruit bevrijd worden, en zich tot Christus bekeren.

En ook dat gebeurt nu al. Er zijn er al zeer velen die zich losgemaakt hebben uit de hierboven aangegeven levenswijzen. Omdat we een helper en trooster hebben, een voorbidder die voor ons pleit.
